

Iedereen kan goeroe worden

Het Groot Goeroe Gala dat plaatsvond tijdens de Wintersalon van 1 februari jl., heeft verschillende adviseurs doen besluiten om een echte goeroe te worden. Ondanks de wetenschap dat hen vele beproevingen en verleidingen te wachten staan, zijn ze vol goede moed vanaf hun Turning Point op stap gegaan. In de afgelopen weken volgden wij twee van hun leermeesters. Zij waren immers al langer op pad en functioneren inmiddels als ervaren gidsen en trouwe begeleiders om hun collega's aspirant-goeroes te ondersteunen bij het doorstaan van De Beproeving, hen de weg naar Het Licht te wijzen en Het Verhaal te vertellen. In het uitgezette stappenplan gloort voor enkelen in de verte reeds De Claim, Het Ritueel en Het Pad. Maar - zo blijkt ook - de weg van De Leerling naar De Goeroe is lastig en smal en het uiteindelijke doel ligt niet zomaar binnen handbereik. YES, WOW, OHH, MMM.

Ieder z'n eigen hel

We treffen beiden diep mediterend aan bij hun Turning Point. Beiden zijn druk bezig hun biografie te herschrijven, daarbij gebruik makend van onthutsende verhalen uit hun traditie, intense ontmoetingen en spraakmakende bekeringen. "Hulpbronnen te over", verzekert een van hen ons: "Ieder mens heeft per 2,8 jaar één belangrijk life event: een mooie scheiding, een verontrustend knobbelkje in je nek, een schitterend ongeluk."

Vorig jaar kozen beiden hun eigen hel en kwamen ze ieder op hun eigen manier aan hun Beproeving toe. Een van hen heeft een maand lang zonder eten op een vooruitstekende klip aan de Spaanse Costa Verde gezeten. Met een lichte trilling in haar stem vertelt ze: "Ik heb er bewust voor gekozen me niet te gaan ophouden in een omgeving waar geld, lust, macht en status als belangrijkste deugden worden gezien, maar heb dertig dagen lang de elementen op me laten inwerken en daar mijn eigen Atlas van Mijn Belevingswereld ontworpen. Ik kan je verzekeren dat je daardoor absoluut autonomie krijgt over de verleidingen van het leven." De andere collega is in een half jaar tijd zonder één roeie cent op zak naar Melbourne (Australië) gestept. Tijdens deze steptocht naar het Verre Oosten heeft hij heel wat afgezien: "Normaliter rijd ik het liefst in mijn antieke old-timer Volvo en loop ik in het weekend graag met onze honden een grote ronde door het bos. Maar deze tocht naar de kangoeroes was voor mij een optimale ervaring, een beetje te vergelijken met een reis naar het einde van de nacht. Hoewel ik onderweg veel bewondering heb geoogst, heb ik tijdens deze reis vooral ervaren wat eenzaamheid was. Je wordt immers voortdurend teruggeworpen op je zelf."

Zoeken naar perfectie

Beiden zijn - dat mag duidelijk zijn - behoorlijk gelouterd uit deze beproeving te voorschijn gekomen en zijn vanaf nu optimaal in staat hun boodschap in een relevante traditie en toekomstig, lichtend perspectief te plaatsen. Toch realiseren beiden zich maar al goed dat ze de hoogste graad van perfectie nog bij lange na niet hebben bereikt. "Geeft niet," menen beiden, "want in het kader van een leven lang leren hebben we in de volgende stadia nog tijd zat om te werken aan onze perfectie. Van de zeven vormen van volmaaktheid richten we ons voorlopig vooral op groeiperfectie en technische perfectie: deze zijn nog steeds razend populair en zeer de moeite waard om na te streven." Onze beide gidsen hopen in de nabije toekomst mondjesmaat nog eens toe te komen aan morele en spirituele perfectie. En misschien ook aan gehoorzaamheidsperfectie? vragen wij nieuwsgierig. "Heel, heel misschien", antwoordt de een aarzelend; "want met al die ideeën over zelfsturing en resultaatverantwoordelijkheid en zo, ligt dat nogal ingewikkeld."

Het ultieme buzz-word

Inmiddels zijn beide collega's de fase van het structureren van ervaringen en praktijken voorbij. Daarvoor hebben ze intensief gewerkt aan het labelen van hun boodschap middels een twee bij twee matrix, waardoor ze orde schiepen in hun goeroe-stageperiode. En om hun narratieve competentie te vergroten, schreven ze ieder Hun Boek, waarin ze vooral de huidige managementconcepten van ons bedrijf gecheckt hebben. Opvallende overeenkomst en rode draad in hun beider boeken is de flexplek. "Verwonderlijk is dat natuurlijk niet. In een periode waarin ons hele kantoor op de schop gaat en velen van ons dagelijks heel wisselende contacten hebben, zijn we uiteraard op zoek gegaan naar een buzz-word dat ons bindt. Trilgetal, tjakka, virtueel, web, bingo, kerncompetentie en kwaliteit – om maar eens enkele mogelijkheden te noemen – liggen dan wat teveel voor de hand. Flexplek drukt iets uit van migratiemanagement, van managementconcepten in beweging. Met dit buzz-word konden we Ons Boek behoorlijk opleuken."

Onschendbaar

We vragen ons af, in hoeverre beiden terecht gekomen zijn tussen waarheid en waanzin, tussen metafysica en holisme. Is hun methode om goeroe te worden wel wetenschappelijk genoeg? "Waar het om gaat is dat je je boodschap moet verankeren in een waarheidsclaim. Daarmee maak je je onschendbaar en immuniseer je je tegen kritiek. Ik ben me ervan bewust dat dit rationeel niet binnen iedere organisatiecultuur past, maar het is de enige manier om je pad op weg naar Het Zijn te kunnen vervolgen." Haar collega is het hartgrondig met haar eens en tilt niet zo zwaar aan het wetenschappelijk gehalte van de methode. "Je hoort uit deze kringen – en overigens ook uit de praktijk - wel eens dat goeroes en adviseurs alleen maar gebakken lucht produceren of dat zij comfortabel voortborduren op de problemen die collega-goeroes en adviseurs hebben gecreëerd. Een aantrekkelijker gedachte vind ik echter, dat die misschien als modieuze, vrijzwevende aangeduide oppervlakkigheid van hen ook aangename en boeiende kanten heeft, al was het alleen maar omdat ze zoveel beter dan de wetenschap aansluiten bij hoe mensen tegen zichzelf en bijvoorbeeld leren en werken aankijken."

Emotiemanagement

Er gaat een weekje voorbij zonder noemenswaardige life events. Lichte paniek maakt zich van ons meester: zouden zij van het pad zijn afgedwaald? Misschien ten prooi gevallen aan collectief emotiemanagement, aan de magie van het alledaagse? Door het oppervlak gezakt? Onze opluchting is groot, wanneer we beiden aan het eind van de week met hun laptop aantreffen in de zweethut. Ze blijken zich met behulp van getallen en kaarten al dagen bezig te houden met het maken van een procesdesign. "In dit stadium is het van eminent belang om rollen en teksten ritueel vast te leggen. We hebben hiervoor een traditioneel voorwerp gekozen: onze laptop", brengen beiden hevig transpirerend uit. Het Ritueel is voltrokken. De stoomcursus is klaar.

Adviseren met passie

Goeroes en adviseurs vertegenwoordigen het kenniskapitaal van frontlijnwerkers, managers en organisatie. Hun toegevoegde waarde zit hem in het interpreteren, distribueren en regenereren van praktijkkennis en ervaringen. Geven ze als handige verkopers van oude wijn in nieuwe zakken de klanten hoop en uitzicht? Een goede goeroe of adviseur is als een kunstenaar op zoek naar meerstemmigheid. Zijn romantisch-anarchistische houding en affectieve communicatie zorgen ervoor dat de gezochte meerstemmigheid tot een boeiende spanning leidt tussen verschillende

melodielijnen en niet verwordt tot een kabbelend voortgaan. Adviseren met passie, zou je dat kunnen noemen. Beide collega's doen hier nog een schepje bovenop en benadrukken het gebruik van creatieve werkvormen, gekoppeld aan de ontwikkeling van een welbepaald aantal stappen die begeleid worden door een mentor. "En zorg bovenal", vullen ze aan, "dat je via eigen scholen meesters creëert."

Het ultieme Zijn

Zo langzamerhand komt het einde van de moeilijke weg in zicht. In de verre verte - waar mist en nevel de mystieke bossen omhullen - ontwaren we de vage contouren van de Ziener die met zijn geliefde Asterix kennelijk op pad is naar de Innovatiecirkel om daar maretakken voor de onsterfelijk makende toverdrank te verzamelen. Later op de dag mogen we beiden ontmoeten op een van de semantische kruispunten in dit steeds wijkende landschap. De Ziener brengt ons in korte tijd een aantal beginselen bij van de retorische stijl en leert ons hoe we zonder noemenswaardige tariefsverhogingen onze identiteitsscans bij ons bedrijf kunnen verrijken met imago-bouw. Als leergierige leerlingen luisteren we aandachtig toe en vragen aarzelend hoe we dat moeten realiseren. "Het enige wat in deze fase eigenlijk telt", vertrouwt de Ziener ons toe, "is dat je het verlangen naar jou vergroot. En daaropvolgend: oefen macht uit. Bevorder de onzekerheid of bied onzekerheidsreductie. Varieer op de biecht, organiseer 'Het spijt me'- workshops, neem openheid als norm en durf 360 graden feedback te geven. Alleen op deze manier kan je als goeroe het ultieme Zijn te bereiken: YES, WOW, OOHH, MMM."

* * *

Goeroes: bewonderd en vereerd, bespot en verguisd. In tegenstelling tot de klassieke wetenschappers formuleren ze toegankelijke gedachten en zijn ze in staat het denken van mensen in organisaties te betoveren. Maar ze zijn ook verdacht omdat ze er vrolijk op los fantaseren en mensen in organisaties het bos in sturen met concepten die niet of nauwelijks getoetst zijn.

Goeroes van toen, godsdienstleraren in de meest authentieke betekenis van het woord: binnen ons bedrijf lijken ze uitgestorven. Of moeten we zeggen: ze zijn er niet meer, want de laatste hebben we gisteren opgegeten?

Inmiddels gloort er na het Groot Goeroe Gala weer hoop. Maar of iedereen goeroe kan worden? Dat is nog maar de vraag. Ga de uitdaging aan en probeer het eerst eens bij de kangoeroes. Beide collega's zullen je graag vertellen over zijn reiservaringen en zijn routebeschrijving ter beschikking stellen. Blijf je toch liever wat dichterbij huis, lees dan eerst eens de prachtige roman *De goeroe in de guaveboom* van Kiran Desai (Amsterdam, Vassallucci, 1998).

TIEN STAPPEN OM GOEROE TE WORDEN

1 THE TURNING POINT

Vergroot je authenticiteit. Herschrijf je biografie. Mediteer.

2 DE BEPROEVING

Krijg autonomie over de verleidingen des levens. Kies je hel.

3 HET LICHT

Plaats je boodschap in de traditie. Kies een passende perfectievorm.

4 HET VERHAAL

Structureer je ervaringen en praktijken. Vergroot je narratieve competentie.

5 DE CLAIM

Immuniseer je tegen kritiek. Maak je onschendbaar, veranker je boodschap in een waarheidsclaim.

6 HET RITUEEL

Collectief emotiemanagement bij transities. Maak een procesdesign, leg rollen en teksten vast.

7 HET PAD

Geef hoop. Ontwikkel werkvormen, wijs mentor aan, structureer het ritueel, creëer eigen scholen.

8 DE GOEROE

Vergroot het verlangen naar jou. Bouw je eigen imago, kies retorische stijl en zoek semantische kruispunten.

9 DE LEERLING

Oefen macht uit. Bevorder onzekerheid.

10 HET ZIJN

Yes, wow, oohh, mmm.